

Randers Kommune

MILJØGODKENDELSE
af svinebruget, Udbyhøjvej 595,
Knejsted, 8970 Havndal

25. maj 2009

Registreringsblad - Miljøgodkendelse

Landbrugets navn og beliggenhed	Kisgaard Udbyhøjvej 595, Knejsted, 8930 Randers NØ
Matrikel nr.	12a m.fl., Knejsted By, Ø. Tørslev
Cvr. nr.	77004319
Ejer af ejendommen	Niels Henrik Møller
Driftsansvarlig	Samme som ejer
Brugstype	Svinebrug med 498,83 dyreenheder
Godkendelsesbetegnelse	§ 12 husdyrbrug for mere end 250 dyreenheder.
Tilsynsmyndighed	Randers Kommune J. nr. 08/00743
Godkendelses dato	3.6.2009
Tilsyn	Kommunen har, som tilsynsmyndighed, ret til på et hvert tidspunkt at kontrollere om vilkårene i godkendelsen overholdes.
Dato for revurdering	2017

Ulrik Mathiasen
Sektionsleder

Peter Dalgas Kruse
Biolog

Indholdsfortegnelse:

REGISTRERINGSBLAD - MILJØGODKENDELSE	2
INDHOLDSFORTEGNELSE:	3
RESUMÉ	4
GODKENDELSEN	4
VILKÅR FOR GODKENDELSE	5
<i>GENERELT</i>	5
<i>ANLÆG</i>	6
<i>AREALER</i>	9
<i>EGENKONTROL</i>	9
<i>UHELD</i>	9
OPLYSNINGER I SAGEN	10
ANSØGERS REDEGØRELSE FOR BAT	11
KOMMUNENS VURDERING	13
<i>Bedste tilgængelige teknik (BAT)</i>	13
<i>Naboer og ejendommens drift</i>	14
<i>Landskabelige og planmæssige forhold</i>	18
<i>Naturområder</i>	19
<i>Grundvand</i>	20
<i>Overfladevand</i>	20
<i>Uheld</i>	22
<i>Væsentlige alternative muligheder og 0-alternativet</i>	23
OFFENTLIGGØRELSE	23
KLAGEVEJLEDNING	25
LOVGRUNDLAG	25

BILAG

Bilag 1 Situationsplan

Bilag 2a og 2b Kort med udbringningsarealerne

Bilag 3a og 3b Naturområder

Resumé

Der er ansøgt om udvidelse af sobesætningen fra 233,41 DE (637 årssøer og 14.850 smågrise (7,2-30 kg)) til 498,83 DE (1.800 årssøer og 54.000 smågrise (7,2-13 kg)) på Udbyhøjvej 595. Ansøger har oplyst, at som en konsekvens af udvidelsen, ophører svineproduktionen på Tjørnevej 5, 8983 Gjerlev J.

Projektet indebærer opførelse af en ny løbe- og drægtighedsstald med tilhørende servicerum på i alt ca. 5.500 m² og en ny gyllebeholder på ca. 4.000 m³ (**bilag 1**). I forbindelse med den nye gyllebeholder bygges en procestank på ca. 100 m³. Procestanken anvendes i forbindelse med tilsætning af svovlsyre til gyllen fra so-besætningen (gylleforsuring) i den nye løbe- og drægtighedsstald. Gylleforsuring nedbringer tabet af ammoniak fra stald/lager med 70 %. For at imødekomme fremtidige krav til dyrevelfærd ønsker ansøger desuden, indenfor en tidsramme på 5 år, at opføre en ny farestald på 585 m² (**stald 5 – bilag 1**).

Hovedparten af gyllen, svarende til 464,8 DE, fra sobesætningen afsættes til tredjemandsarealer. Overførselsaftalerne behandles i særskilte ansøgninger som er indsendt til Randers Kommune. På svinebrugets egne udbringningsarealer, som omfatter i alt 163,01 ha, udbringes hovedsageligt gylle fra ansøgers slagtesvinebesætning på Sparrehusvej 11, 8930 Randers NØ. Slagtesvinebesætningen er på ca. 207 DE (7.500 slagtesvin (30-100 kg)). Produktionen på Udbyhøjvej 593, 8983 Gjerlev J (300 årssøer svarende til 70 DE) vil fortsætte uændret. Husdyrgødningen fra Udbyhøjvej 593 afsættes til aftalearealer og indgår dermed ikke i denne miljøgodkendelse.

I forbindelse med udvidelsen etableres en ny udkørsel til Udbyhøjvej umiddelbart øst for udbyhøjvej 593. Eksisterende udkørsler nord og syd herfor slettes. Der plantes desuden et trækket læhegn syd og øst for den nye gyllebeholder.

Godkendelsen

Kommunen godkender i henhold til Husdyrgodkendelseslovens § 12 svinebruget beliggende Udbyhøjvej 595, Knejsted, 8970 Havndal under henvisning til de oplysninger der er indkommet i sagen.

Randers Kommune har modtaget ansøgning om miljøgodkendelse den 27. december 2007. I dialog med kommunen har ansøgeren tilpasset projektet, og denne godkendelse gælder for den sidst indsendte ansøgning, version 7.

Ansøgningen er udarbejdet af LandboMidtØst.

Godkendelsen omfatter svinebrugets anlæg samt de udbringningsarealer, der er vist på **bilag 2a og 2b**.

Godkendelsen omfatter de miljømæssige forhold der er beskrevet i loven om miljøgodkendelse af husdyrbrug ¹, i bekendtgørelsen om tilladelse og godkendelse af husdyrbrug² samt i

¹ Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, nr. 1572 af 20. december 2006

² Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug, nr. 294 af 31. marts 2009.

vejledningen om tilladelse og miljøgodkendelse af husdyrbrug³ dvs. forhold af betydning for det eksterne miljø.

Ejeren er selv ansvarlig for at indhente øvrige fornødne godkendelser eller tilladelser, herunder byggetilladelse fra kommunen.

Der gøres opmærksom på, at øvrig lovgivning som ikke er nævnt i denne godkendelses vilkår – f. eks den til enhver tid gældende husdyrgødningsbekendtgørelse - naturligvis også skal overholdes. Vilkårene i godkendelsen er som hovedregel kun stillet for de punkter hvor tilsynsmyndigheden vurderer, at kravene skal være mere vidtgående end de generelle bestemmelser.

Tilsynsmyndigheden skal mindst hvert 10. år tage den samlede godkendelse op til revurdering og om nødvendigt ændre vilkårene heri. Den første regelmæssige revurdering skal foretages 8 år efter denne godkendelses dato.

Der forekommer ikke oplag af stoffer i sådanne mængder at virksomheden er omfattet af Risikobekendtgørelsen.

Vilkår for godkendelse

GENERELT

1. Et eksemplar af godkendelsen skal til enhver tid være tilgængelig på landbruget, og driftspersonalet, samt evt. maskinstation, skal være orienteret om godkendelsens indhold.
2. Landbrugets indretning og drift skal miljømæssigt være i overensstemmelse med de oplysninger der ligger til grund for godkendelsen, dog med de eventuelle ændringer der fremgår af vilkårene.
3. Inden etablering eller ændring af anlæg som f.eks. stalde, afløb eller anlæg til gødningsopbevaring skal der indgives anmeldelse til kommunen. Der skal ligeledes indgives anmeldelse inden der foretages ændringer af dyreholdet eller driften. Kommunen tager herefter stilling til om ændringen er godkendelsespligtig.
4. Der skal foretages anmeldelse til kommunen, inden der foretages ændringer i bedriftens udbringningsarealer eller udskiftning af markarealer hos tredjemand til udbringning eller afsætning af gødning. Kommunen tager efterfølgende stilling til, om ændringen er godkendelsespligtig. Anmeldelse af ændringer af svinebrugets udbringningsarealer skal senest fremsendes (før planårets begyndelse) til kommunen den 1. august. Jf. § 16 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.
5. Eventuelt ejerskifte skal meddeles tilsynsmyndigheden senest 1 måned efter det har fundet sted.
6. Godkendelsen bortfalder såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra godkendelses dato, dvs. bygninger skal være taget i brug og indsætning af det ansøgte dyrehold skal være påbegyndt. Dog gives en udnyttelsesfrist på 5 år for opførelse af den supplerende farestald (Stald 5, bilag 1).

³ Vejledning fra Skov- og Naturstyrelsen. Tilladelse og miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug (dec. 2006)

7. Hvis godkendelsen ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelse der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år

ANLÆG

Husdyrproduktion

8. Godkendelsen omfatter en svinebesætning på 1.800 årssøer og 54.000 smågrise (med indgangsvægt på 7,2 kg og afgangsvægt på 13 kg) svarende til 498,83 dyreenheder.
9. Husdyrholdet må ikke ændres væsentligt. For smågrisene tillades mindre afvigelser i ind- og afgangsvægt, så længe det maksimale antal DE ikke overskrides.

Placering og udformning

10. Senest ét år efter opførelse af den nye gyllebeholder, skal der etableres et 5 meter bredt læhegn som angivet på situationsplanen (**bilag 1**). Læbæltet skal være mindst tre-rækket og bestå af træer og buske, som er almindelige for denne egn.
11. Beplantning og vedligeholdelse af læhegnet skal forgå efter de retningslinier, eller tilsvarende, der er angivet i Skov- og Naturstyrelsens Skov-info nr. 13 om træer og buske til skovbryn, læhegn og vildtplanter.

Gylleforsuring

12. I den nye løbe-/drægtighedsstald skal der etableres et forsøringsanlæg i henhold til ansøgningen (efter BAT-blad "Svovlsyrebehandling af gyllen i slagtesvinestalde"). Anlægget skal være i drift året rundt (8.760 timer/år).
13. Til sikring mod forurening af jord, undergrund og grundvand mod syrespild ved lækage på syretanken, skal syretanken være dobbeltskroget og forsøringsanlæg med tilhørende syretank skal placeres på støbt bund med mulighed for opsamling af minimum den mængde syre, som syretanken kan indeholde.
14. Gyllens pH skal registreres løbende ved hjælp af datalogning.
15. Inden hver behandling, må gyllens pH-værdi i procestanken, maksimalt være pH 6,0.
16. Enhver type af driftsstop skal noteres sammen med årsagen hertil.
17. Der skal indgås fast serviceaftale med producenten om kontrol jf. servicemanualen, herunder kalibrering af pH-målere, minimum 4 gange årligt. Kontrol og kalibrering skal noteres i ejendommens driftsjournal og kopi af kontrolrapporten skal være tilgængelig for tilsynsmyndigheden i minimum 5 år.

Støj

18. Husdyrbrugets bidrag til støjniveauet målt ved nabobeboelse i det åbne land må i intet punkt overstige følgende grænseværdier:

	Tidsinterval	Grænseværdi	Midlingstid
Hverdage	Kl. 07.00-18.00	55 dB(A)	ref. tid 8 timer
Lørdage	Kl. 07.00-	55 dB(A)	ref. tid 7 ti-

	14.00		mer
Lørdage	Kl. 14.00-18.00	45 dB(A)	ref. tid 4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00-18.00	45 dB(A)	ref. tid 8 timer
Aften	Kl. 18.00-22.00	45 dB(A)	ref. tid 1 time
Nat	Kl. 22.00-07.00	40 dB(A)	ref. tid ½ time

19. Støjbelastningen er det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) målt eller beregnet i punkter 1,5 m over terræn. Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden. Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige 55 dB(A) ved boliger.
20. Brugen af landbrugsredskaber i marken er undtaget fra støjgrænserne.
21. Såfremt kommunen får begrundet mistanke om, at vilkår nr. 10 om støjgrænser ikke er overholdt, forlanges det at husdyrbruget foretager de nødvendige tiltag og efterfølgende fremsender dokumentation for, at støjgrænserne ikke er overskredet.

Udgifterne hertil afholdes af husdyrbruget.

Dokumentationen skal ske i form af målinger og/eller beregninger foretaget i en periode hvor bedriftens støj under normale forhold er maksimal. Dokumentation vedrørende støj skal udføres efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. nr. 5/1984, Målinger af ekstern støj og nr. 5/1993, Beregning af ekstern støj fra virksomheder eller Orientering nr. 9/1997.

Måling og beregning skal udføres af et målefirma, der er akkrediteret eller en person, der er certificeret til "miljømålinger – ekstern støj"

Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand ved bygninger

22. Gylle

I forbindelse med påfyldning af gyllevognen må der ikke spildes flydende husdyrgødning på jorden således at der er fare for forurening af jord, grundvand, vandløb eller dræn.

Der må ikke være påmonteret pumpe på gyllebeholderne. Der skal anvendes gyllevogn med påmonteret kran som svinger ind over tanken.

23. Sprøjtemidler

Vask af sprøjteudstyr både indvendigt og udvendigt skal foregå i marken med medbragt rent vand eller på befæstet areal med afløb til gyllebeholder / opsamlingsbeholder.

24. Flydende kunstgødning

Der skal monteres lås på tømningsshanen på 100.000 l tank med flydende kunstgødning.

Opbevaring af husdyrgødning

25. Forsuret gylle skal opbevares adskilt fra ikke-forsuret gylle, dvs. i egen gyllebeholder.

26. Der skal altid være en opbevaringskapacitet for fast og flydende husdyrgødning svarende til mindst 9 måneders produktion på husdyrbruget.

27. Der skal etableres tæt overdækning i form af naturligt flydelag eller leca på beholdere med forsuret gylle.

Luftforurening

28. Såfremt der efter kommunens vurdering opstår væsentlige lugtgener, der vurderes at være væsentligt større end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger.

Energi og vand

29. Der skal foretages registrering af energi og vandforbrug.

30. Ventilation skal rengøres jævnligt og der skal foretages regelmæssig serviceeftersyn på ventilationssystemet.

Affald

31. Affald skal opbevares og bortskaffes efter Randers Kommunes regulativer.

32. Der må ikke foretages afbrænding af affald på ejendommen. Det gælder dog ikke afbrænding af affald der er tilladt i medfør af Randers Kommunes affaldsregulativer (mindre mængder haveaffald og skovaffald).

33. Animalsk affald, herunder selvdøde dyr skal opbevares og afhændes i overensstemmelse med den til enhver tid gældende bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr, for tiden bekendtgørelse nr. 439 af 11. maj 2007. Døde dyr skal bortskaffes til godkendt destruktionsvirksomhed.

Skadedyr

34. Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de til enhver tid nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrlaboratorium.

35. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

Olie og kemikalier

36. Indretning, etablering og drift af olietanke skal ske i henhold til gældende olietankbekendtgørelse.

37. Opbevaring og håndtering af olie og kemikalier skal ske således at der ikke er mulighed for afløb til jord, overfladevand eller grundvand.

Ophør

38. Ved ophør af driften på ejendommen skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage til en miljømæssigt tilfredsstillende tilstand. F. eks skal der ske en fuldstændig tømning af gyllebeholdere, siloer og bortskaffelse af diverse affaldstyper efter reglerne.

AREALER

Udbringning af husdyrgødning mm.

39. Bedriftens fosforoverskud må ikke overstige 3,5 kg P ha pr. år beregnet efter vejledningens retningslinjer. Fosforoverskuddet beregnes ud fra det aktuelle standardsædskifte og den deraf beregnede normoptagelse af fosfor og tilførslen af fosfor fra husdyrgødning.
40. Der må ikke tilføres bedriftens udbringningsarealer anden organisk gødning som fx affald.
41. På mark 12-0 skal der etableres en minimum 5 meter bred dyrkningsfri bræmme ned til Øster Tørslev Å. Endvidere skal pløjeretningen på marken være parallel med vandløbet.

Sædskifte

42. På mark 1-0 skal der anvendes det af Miljøstyrelsens anerkendte grundvandssædskifte med 70 % miljøgræs (G7). Grundvandssædskiftet må ikke samtidig indgå i de lovpligtige efterafgrøder.
43. Udlæg af græs i grundvandssædskiftet skal ske i forbindelse med etablering af dækafgrøden. Efterafgrøden skal være etableret på hele arealet fra høst og frem til 1. februar det følgende år.
44. Grundvandssædskiftet må ikke indeholde bælgplanter.
45. Der skal etableres efterafgrøder på 8 % af bedriftens efterafgrødegrundareal – udover Plantedirektoratets krav (Vejledning om gødsknings- og harmoniregler). Husdyrbrugets gødningsnorm skal som følge heraf reduceres med 25 kg N for hver ha ekstra efterafgrøde.

EGENKONTROL

46. Til kontrol med at driftsvilkårene overholdes skal der føres journal med nedenstående oplysninger:
 - a. Mark- og gødningsregnskab indeholdende produktionsniveau og sædskifter samt kort over udbringningsarealerne.
 - b. Logbog over pH-værdi og tilsætning af svovlsyre til gyllen
 - c. Logbog over flydelag i gyllebeholderne.
 - d. Kvittering for bortskaffelse af døde dyr.
 - e. Kvitteringer for korrekt bortskaffelse af affald.
 - f. Registrering af energi og vandforbrug.
 - g. Energirapporter

Oplysningerne skal opbevares i mindst 5 år og forevises kommunen på forlangende.

UHELD

Ved uheld der afstedkommer risiko for forurening af miljøet skal beredskabet straks orienteres via tlf.112. Instruksene i den udarbejdede beredskabsplan for husdyrbruget skal følges.

47. Der skal udarbejdes en beredskabsplan, som fortæller hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at ”stoppe ulykken/uheldet” og begrænse udbredelsen.
- Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan.
- Kortbilag over bedriften med stedangivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
- En opgørelse over materiel der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Opgørelsens skal desuden indeholde oplysninger om hvilket materiel der er tilgængeligt på bedriften, og hvilket materiel der kan skaffes med kort varsel.

48. Beredskabsplanen skal indsendes til godkendelse hos tilsynsmyndigheden senest den **3.6.2010**.

Oplysninger i sagen

Baggrund for ansøgningen

Randes Kommune har modtaget ansøgning om miljøgodkendelse af svinebruget på Udbyhøjvej 595 i forbindelse med ønske om at udvide og samle sobesætningen. Ansøger har oplyst, at som en konsekvens af udvidelsen, ophører svineproduktionen på Tjørnevej 5, 8983 Gjerlev J.

Byggeri

Projektet indebærer opførelse af ny løbe- og drægtighedsstald med tilhørende servicenum på i alt ca. 5.500 m² og en ny gyllebeholder på ca. 4.000 m³ (**bilag 1**). I forbindelse med den nye gyllebeholder bygges en procestank på ca. 100 m³. Procestanken anvendes i forbindelse med tilsætning af svovlsyre til gyllen fra so-besætningen (gylleforsuring) i den nye løbe og drægtighedsstald samt i ét af de eksisterende staldafsnit. For at imødekomme fremtidige krav til dyrevelfærd ønsker ansøger desuden, indenfor en tidsramme på 5 år, at opføre en ny farestald på 585 m² (**stald 5 – bilag 1**).

Byggeriet forventes igangsat så snart miljøgodkendelsen og byggetilladelse foreligger.

Husdyrhold

Ejendommens husdyrhold ønskes ændret som følgende:

Dyreart (Ind-/afgangsvægt)	Nuværende drift		Ansøgt drift	
Årssøer	637 stk.	148,6 DE	1.800 stk.	419,7 DE
Smågrise (7,2 – 13 kg)	0 stk.	0,0 DE	54.000 stk.	79,1 DE
Smågrise (7,2 – 30 kg)	14.850 stk.	84,8 DE	0 stk.	0 DE
I alt		233,4 DE		498,8 DE

Markdriften

Bedriftens samlede udbringningsareal er på i alt 163,01 ha. Se **bilag 2a og 2b**.

På 124 ha af bedriftens udbringningsareal er der valgt svinesædskifte, S4, mens der er svinesædskifte S2 på 34,9 ha – svarende til referencesædskifter. På én mark (1-0) i alt 4,11 ha er der valgt grundvandssædskifte, G7.

Ansøgers redegørelse for BAT

Management

Der anvendes ikke miljøstyringssystemer. Den daglige drift søges tilrettelagt ud fra principperne om godt landmandskab og ansvarlig driftsledelse, således at anlægget giver anledning til mindst mulig miljøbelastning og færrest mulige gener for omgivelserne. Dette søges bl.a. opnået ved at fokusere på reduceret energi- og vandforbrug, jf. ovenstående. Herudover fokuseres på reduceret ammoniakfordampning fra stalde og gylletanke. Dette søges bl.a. opnået ved hyppig renholdelse af overflader og sikring af tilstrækkelig flydelag på gylletanke. Endvidere fokuseres på færrest mulige lugt- og fluegener for omgivelserne. Dette søges bl.a. opnået ved renholdelse af overflader som nævnt ovenfor, kemisk fluebekæmpelse og en generel god hygiejne.

Alle medarbejdere er desuden instrueret i forsvarlig håndtering af gylle og kemikalier og informeret i forholdsregler i tilfælde af uheld.

Markdriften søges tilrettelagt således, at udvaskning af næringsstoffer minimeres og overfladisk afstrømning undgås. Endvidere søges medicinforbruget minimeret ved systematisk sundhedsrådgivning med dyrlæge og forbrug af sprøjtemidler minimeret ved målrettet rådgivning af planteavlskonsulent.

Foder

Der tages analyser af foder og udarbejdes foderplaner / recepter i samarbejde med foderkonsulent. I den forbindelse optimeres foderblandingerne og tildelingen af N og P begrænses. Ansøger har tilstræbt, at der er fosforbalance på bedriftens udbringningsarealer. Dette opnås bl.a. ved, at reducere husdyrgødningens indhold af fosfor ved anvendelse af fytase i foderet til slagtesvin. Herved reduceres fosforindholdet i slagtesvinefoderet fra 4,5 g P/FE til 4,3 g P/FE.

Staldindretning

Ansøgers valg af staldsystemer er sket ud fra en nøje afvejning mellem dyrevelfærd, miljø, arbejdsmiljø, økonomi og daglig drift. Staldtyper og teknologi for de enkelte stalde er gennemgået nedenfor:

Ny drægtighedsstald

Stalden etableres som løsdriftsstald med delvis spaltegulv, der er kategoriseret som bedste staldsystem, jf. 2005/2006 normerne og derfor er valgt som referencestaldsystem i ansøgningsystemet.

For at nå det krævede BAT-niveau er der ansøgt om anvendelse af delvist spaltegulv med gylleforsuringsanlæg i den nye løbe- og drægtighedsstald. Teknologien er beskrevet i BAT-kandidat byggebladet for gylleforsuring (BAT-byggeblad nr. 106.04-54). Der forventes en reduktion i ammoniakfordampning fra stald/lager på minimum 70 %. Det årlige samlede tab af ammoniak fra stald/lager bringes dermed ned på ca. 4.119 kg N/år.

Eksisterende sostald (fremtidig farestald)

Stalden bevares med det nuværende staldsystem, som er delvis spaltegulv, hvilket er kategoriseret som bedste staldsystem, jf. 2005/2006 normerne og derfor er valgt som referencestaldsystem i ansøgningsystemet.

Smågrisestalde

Staldene er indrettet som toklimastalde med delvis spaltegulv, der er kategoriseret som bedste staldsystem, jf. 2005/2006 normerne og derfor er valgt som referencestaldsystem i ansøgningssystemet.

Ansøger vil overveje yderligere miljøtiltag, når staldene skal renoveres, hvilket ikke forventes at skulle ske de første 15-20 år.

Alternative overvejelser

I forbindelse med projektet har, ansøger overvejet gylleforsuring i hele anlægget til reduktion af ammoniakfordampningen. Gylleforsuring kan dog ikke anvendes i de eksisterende stalde, da der ikke er sikkerhed for at betonen, der er anvendt, har en god holdbarhed overfor syrepåvirkning.

Forbrug af vand og energi

Energiforbruget forventes ikke øget væsentligt på den samlede bedrift, idet produktionen i ældre staldbygninger bliver nedlagt, og produktionen samles i mere tidssvarende driftsbygninger. Samling af produktionen indebærer desuden færre interne transporter med dyr.

Ventilation

Ventilationsanlæggene er af nyere dato på Udbyhøjvej 595. Ventilationsanlæggene er således med frekvensstyrede el-motorer, hvor omdrejningshastigheden er afpasset efter rumtemperatur og luftfugtighed. Herved sikres minimumsventilation i perioder, ventilationsbehovet er lavt. I de nye stalde vil der ligeledes blive valgt energibesparende ventilatorer. Ansøger får desuden foretaget regelmæssig serviceeftersyn på ventilationssystemet og sørger for at renholde ventilatorerne. Herved fjernes snavs m.v., der kan medføre forøget modstand og dermed forhøjet energiforbrug.

Belysning/varmelamper

I forbindelse med den løbende udskiftning af lysstofrør, varmelamper m.v. vælges energibesparende belysning.

Transport

Køretøjer vedligeholdes og tomgangskørsel undgås. Ansøger har fokus på at minimere antal transporter. Det forhold, at so- og smågriseproduktionen samles på én produktionsenhed, indebærer et betydeligt færre antal interne dyretransporter. Ansøger forventer at spare minimum 5 transporter pr. uge.

Det bemærkes, at ansøger med passende intervaller får udarbejdet energirapporter, der afdækker, hvor der mest hensigtsmæssigt kan investeres i ny teknologi m.v., der sikrer, at energiforbruget minimeres. Der er senest udarbejdet energirapport i 2005.

Nedenstående opgørelse inkluderer slagtesvinebesætningen

	Nudrift (samlede bedrift)	Ansøgt (samlede bedrift - forventet)
Årligt forbrug - drikkevand	13.000 m ³	16.000 m ³
Årligt forbrug - vandspild	1.000 m ³	1.000 m ³
Årligt forbrug af vaskevand til stalde.	1.200 m ³	3.000 m ³

Ansøger bestræber sig på at minimere forbruget af vaskevand ved iblødsætning og anvendelse af højtryksrensere.

Drikkevandsspild søges minimeret ved løbende reparation af ventiler, nipler m.v. og placering af vandforsyning over fodertrug.

Opbevaring af husdyrgødning

Med hensyn til bedst tilgængelig teknologi vedr. opbevaring af husdyrgødning, vurderes dette allerede implementeret i kraft af dansk særlovgivning. Bedriften lever således op til husdyrgødningsbekendtgørelsens krav i det:

- Gylle opbevares i gylletanke, hvor der er opbevaringskapacitet til mere end 9 måneder.
- Alle gylletanke er tilmeldt/tilmeldes 10-års beholderkontrol, hvor det kontrolleres, at gylletankene er tætte og beskyttet mod tæring.
- Gylletankene tømmes årligt og efterses for skader.
- Gylletankene med tilhørende rørføringer mv. er i øvrigt konstrueret efter danske byggenormer.

Med hensyn til håndtering af gylle bemærkes, at al omlastning af gylle foregår via fast kran på gyllevogn. Endvidere foregår al overpumpning af gylle altid under opsyn. Gylle i gylletanke vil kun blive omrørt i forbindelse med udbringning.

Udbringning

På svinebrugets egne udbringningsarealer, som omfatter i alt 163,01 ha, udbringes hovedsageligt gylle fra ansøgers slagtesvinebesætning på Sparrehusvej 11, 8930 Randers NØ.

Ansøger vil fremadrettet nedfælde gylle på alle arealer, hvor det er muligt.

Gyllen udbringes altid under vejrlig og på arealer, hvor der ikke er risiko for overfladisk afstrømning.

Udbringning af husdyrgødning afpasses afgrødernes behov via mark- og gødningsplaner og udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode, hvilket betyder maksimal udnyttelse af næringsstoffer.

Der tages i videst mulig omfang altid hensyn til naboer ved at udbringe husdyrgødning indenfor normal arbejdstid og ved at undgå weekender og helligdage. Endvidere søges udbringningen tilrettelagt efter vindretning i forhold til naboer m.v.

KOMMUNENS VURDERING

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

For at opfylde det generelle krav på 15 % reduktion af tabet af ammoniak fra stald/lager må husdyrbruget maksimalt udlede 6.387 kg N/år.

Randers kommune har, med henvisning til retningslinjerne i FAQ 57 vedrørende lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug vurderet, at der for det pågældende husdyrbrug skal anvendes BAT i et omfang således, at det samlede tab af ammoniak fra stald/lager ikke overskrider 5.178 kg N/år (BAT-niveau).

BAT-niveauet er beregnet ud fra den samlede emission fra:

- Staldsystemet delvist spaltegulv, individuel opstaldning, med skraber og køling (reduktionseffekt på 30 %) af kanalbund i den nye drægtighedsstald.
- Fodring med råprotein efter de nyeste normer for svin "Notat 0740: Nye standardligninger for beregning af kvælstof og fosfor ab dyr, samt normtal og ligninger for korrektion af N og P i svinegødning gældende for gødningsåret 07/08" af Else Vils, Landscenteret.
- Fast overdækning på nyt lager

Ansøger har anvendt BAT i et omfang således, at det samlede tab af ammoniak fra stald/lager er maksimalt 4.119 kg N/år. Dermed er ammoniaktabet fra husdyrbruget betydeligt lavere end 5.178 kg N/år som Randers Kommune vurderede som værende niveauet for BAT. Ansøger har således frivilligt reduceret ammoniaktabet fra stald og lager med yderligere 1.059 kg N/år. Ansøger har opfyldt lovens krav om redegørelse for anvendelsen af og evt. fravalg af BAT indenfor management, foder, staldindretning, forbrug af vand og energi, opbevaring/behandling og udbringning af husdyrgødning. Det er Randers Kommunes samlede vurdering, at ansøger har anvendt BAT i et tilstrækkeligt omfang, til at hindre unødigt forurening.

Naboer og ejendommens drift

Luftforurening

Ejendommens ansøgte driftsbygninger, er beliggende ca. 1.100 m fra nærmeste byzone i Øster Tørslev. Den vægtede gennemsnitsafstand fra anlægget til samlet bebyggelse i Knejsted er 471 m. Den vægtede gennemsnitsafstand er den gennemsnitlige afstand fra anlæggets enkelte staldafsnit til samlet bebyggelse. Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt, som ikke ejes af ansøger selv, er Udbyhøjvej 591 som ligger ca. 300 m syd for anlægget. Ved beregning af, om lugtgenekriteriet er overholdt er der dog taget udgangspunkt i Udbyhøjvej 597 som ligger ca. 350 m øst for ejendommens nye driftsbygninger (i den mest fremherskende vindretning).

De ukorrigerede lugtgenefafstande er beregnet til 575 m til byzone, 410 m til samlet bebyggelse og 180 m til enkelt bolig. Den korrigerede lugtgenefafstande er beregnet til 305 m til samlet bebyggelse. Korrektionen består i, at der tages højde for vindhyppighed/retning og i at staldafsnit der ligger længere væk end 1,2 gange den ukorrigerede genefafstand ikke indgår i beregningen. Genekriterierne er ifølge beregningerne overholdt for byzone og enkelt beboelse. Genekriterierne er desuden overholdt for samlet bebyggelse, idet den korrigerede genefafstand er kortere end den vægtede gennemsnitsafstand.

Desuden vil det lugte i forbindelse med udkørsel og flytning af gylle, dog i begrænsede perioder. Ansøger oplyser, at flytning af gylle fra anlægget til gylleaftaler vil finde sted udenfor de typiske udbringningsperioder. For at tage mest muligt hensyn til beboerne i Knejsted vil flytning af gylle, efter aftale med maskinstationen, så vidt muligt kun finde sted i østenvind. Transporten vil foregå i lukkede vogne som ikke bruges til udbringning i marken. Udover lugt, vil der hovedsageligt være tale om forurening i form af støv og ammoniak fra stalden.

Da det generelle beskyttelsesniveau for lugt i bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug er overholdt, er det vurderet at der ikke vil forekomme væsentlige lugtgener eller støvgener hos naboerne.

Øvrige af husdyrlovens afstandskrav er overholdt jf. nedenstående skema.

Nærmeste -	Afstand, m	Min. krav til afstand, m
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	> 600	25
Almene vandforsyningsanlæg	> 600	50
Vandløb/dræn /sø	> 500	15
Offentlig vej og privat fællesvej	Ca. 450	15
Levnedsmiddelvirksomhed	> 300	25
Beboelse på sammen ejendom	20	15
Naboskel	> 100	30
Nabobeboelse	Ca. 300	50
Byzone, sommerhusområde eller lokalplanlagt område til boliger	> 1.100	50

Støj

Væsentligste støjkloder vurderes at være ventilationsanlæg, kornformalingsanlæg og korntørreanlæg (gennemstrømningstørring).

Ventilationsanlæggene kører løbende, men reguleres efter ventilationsbehov.

Formaling af foder og korntørring foregår indenfor normal arbejdstid.

Det bemærkes, at ventilationsanlæg, foder-/maleanlæg m.v. vedligeholdes, hvilket sikrer et lavere støjniveau.

Randers Kommune vurderer, at husdyrbruget kan overholde støjgrænserne for "Type 3. Blandet bolig og erhverv" i støjvejledningen nr. 5 / 1984. Disse støjgrænser er anbefalet af Miljøstyrelsen for landbrugsvirksomheder i det åbne land.

Husdyrgødning og spildevand

Husdyrgødning udbringes med nedfælder/vogn der har hydraulisk arm, som svinger ind over tankene. Herved vil spild/overløb løbe tilbage i gyllebeholderen. Der vil ikke være påmonteret pumpe på gyllebeholderne.

Vaskevand og øvrigt spildevand fra produktion og vaskevand fra rengøring af marksprøjte og redskaber ledes til gyllebeholder.

Det vurderes at koncentrationen af sprøjtemidler i vaskevand efter opblanding med gylle er så lav, at udbringning på marker kan foretages uden miljømæssige konsekvenser.

Vilkåret om indvendig og udvendig vask af marksprøjten er fastsat med baggrund i at der kun skal ganske lidt sprøjtemiddel til at forurene et vandløb eller grundvandet. Spild af sprøjtemiddel på grusbund eller ved et regnvandsdræn skal derfor forhindres. Vilkåret om indvendig og udvendig vask af marksprøjten dækkes af bekendtgørelse om påfyldning og vask m.v. af sprøjter til udbringning af plantebeskyttelsesmidler (nr. 268 af 31. marts 2009) fra den 8. april 2010.

Spildevandsmængde

	Mængde nudrift	Mængde ansøgt
Rengøringsvand/ Drikkevandsspild	ca. 2.200 m ³	ca. 4.000 m ³
Sanitært spildevand fra beboelse/mandskabsrum	ca. 320 m ³	ca. 320 m ³

Tagvand ledes til faskiner. Sanitært spildevand ledes til septiktank

Randers Kommune vurderer, at opbevaring/bortledning af spildevand sker efter gældende regler og er miljømæssig forsvarlig.

Opbevaring af husdyrgødning

Gylle opbevares i bedriftens gylletanke, som efter udvidelsen vil have en samlet opbevaringskapacitet på 14.200 m³. Hertil kommer kapacitet i kanaler og fortanke.

Den samlede mængde produceret gylle er beregnet til ca. 16.600 m³ eller ca. 1.383 m³/md.

Den samlede opbevaringskapacitet på husdyrbruget efter udvidelsen ekskl. kanaler og fortanke er således på 14.200 m³/1.383 m³/mdr. = 10,3 mdr.

Dermed vurderes opbevaringskapaciteten, at være tilstrækkelig til at sikre en miljømæssig forsvarlig udbringning af husdyrgødning på svinebruget.

Energiforbrug

Nedenstående opgørelse inkluderer slagtesvinebesætningen på Sparrehusvej 11

	Nudrift (samlede bedrift)	Ansøgt (samlede bedrift - forventet)
Årligt elforbrug	562.100 kWh	600.000 kWh
Årligt forbrug af dieselolie	43.817 l	50.000 l
Årligt forbrug af fyringsolie	25.353 l	30.000 l

Samling af soproduktionen på Udbyhøjvej 595 er en energimæssig fordel. Ansøger har desuden oplyst, at der jævnligt udarbejdes energirapporter. Randers Kommune vurderer, at energiforbruget overvåges og kontrolleres i tilstrækkelig grad.

Fast affald

Landbrugsplast og småt brændbart affald bortskaffes til forbrænding. Jernskrot afleveres til skrothandler.

Større døde dyr (EAK 02 01 02) opbevares i betonkumme og mindre døde dyr i kølecontainere. Døde dyr afhentes ugentligt af destruktionsanstalt (DAKA).

Olie – og kemikalie affald

	Mængde nudrift	Mængde ansøgt	Opbevaring	Bortskaffelse
Olie (EAK13 02 05/ 13 02 06)	50-200 l	50-200 l	Opbevares i tromle i værksted på fast gulv uden gulv afløb.	Afhentes af olieleverandør. Bortskaffes til genanvendelse.
Kemikalier/ pesticider (EAK 02 01 08)	-	-	Aflåst rum i kornlade/maskinhus. Der forekommer ikke gulv afløb.	Eventuelle pesticidrester og tom emballage bortskaffes via kommunens modtageordning.
Medicinsk affald/ Klinisk affald (EAK 18 00)	-	-	Opsamlingsboks.	Bortskaffes via kommunens modtageordning.

Randers Kommune vurderer, at de stillede vilkår for opbevaring og bortskaffelse af affald er tilstrækkelige til at sikre det omgivende miljø mod væsentlige gener.

Skadedyr

Fluer i stor mængde kan give anledning til gener hos naboer. Fluebekæmpelse sker med rovfluer. Rotter og mus bekæmpes med udlægning af rottegift. Der er indgået aftale med Mortalin.

Randers Kommune vurderer, at skadedyrsbekæmpelsen på husdyrbruget er tilstrækkelig til at sikre omgivelserne mod væsentlige gener.

Olie- og kemikalietanke

På produktionsanlægget forekommer to dieselolietanke på 4.000 l og 1.000 l. Tankene er placeret på fast gulv i henholdsvis maskinhus og foderhal. Der forekommer ingen gulv afløb ved tankene.

Fyringsolie opbevares i 2 stk. 1.500 l fyringsolietanke, som står udendørs.

Ansøger opbevarer desuden flydende kunstgødning i 100.000 l overjordisk ståltank som er forsynet med en tømningshane. Randers Kommune har stillet vilkår om at hanen påmonteres en lås for at undgå utilsigtigt spild.

Randers Kommune vurderer, at indretning, etablering og drift af olietanke i henhold til gældende olietankbekendtgørelse, samt vilkåret om montering af lås på beholder til kunstgødning, er tilstrækkelig til at forhindre forurening af omgivelserne.

Transport og vejforhold

Transport til og fra produktionsanlægget på Udbyhøjvej 595 foregår i dag via adgangsvej, der passerer tæt forbi naboejendommen Udbyhøjvej 597. I forbindelse med projektet anvendes en ny adgangsvej, der går mod syd. Adgangsvejen tilsluttes Udbyhøjvej umiddelbart ud for ejendommen Udbyhøjvej 593, som også ejes af ansøger (**se bilag 1**). Randers Kommune har ingen indvendinger mod etablering af ny udkørsel og sløjfning af to gamle. Betinget er dog, at ansøger selv afholder udgifterne hertil og selv afklarer forhold omkring vej-ret med øvrige brugere. Den valgte placering af ny udkørsel vurderes, at være god mht. oversigtsforhold.

Bedriftens marker ligger forholdsvis spredt i lokalområdet, og transporter med markredskaber og husdyrgødning på offentlig vej gennem bl.a. Øster Tørslev og Tvede kan ikke undgås. Nedlæggelse af svineproduktionen på Tjørnevej 5 vil imidlertid indebære en betydelig nedgang i antal transporter gennem Ø. Tørslev.

Alle transporter til og fra produktionsstederne foregår normalt i dagtimerne mellem 07.00 og 18.00. Dog forekommer en del transporter med gylle uden for dette tidsrum i foråret og efteråret.

Husdyrgødning

Antal transporter t/r med husdyrgødning forventes øget fra ca. 560 til 680 årligt, hvoraf en del alene vil foregå på bedriftens interne markveje. Transporterne vil udgå fra Udbyhøjvej 595 og Sparrehusvej 11. Gyllen udbringes forår og efterår. Da der anlægges en ny adgangsvej til anlægget på Udbyhøjvej 595 og den bynære produktion på Tjørnevej 5 nedlægges, vurderes det, at nabogener som følge af gylletransporter samlet set vil reduceres.

Randers Kommune har søgt at begrænse eventuelle transporter med husdyrgødning til gylletanke på andre ejendomme ved at stille skærpet vilkår om mindst 9 måneders opbevaringskapacitet på husdyrbruget (vilkår 26).

Ind- og udlevering af dyr

Antal eksterne transporter med levende dyr til og fra bedriften forventes øget fra ca. 90 til 130 transporter årligt. Forøgelsen forventes modsvaret af den reduktion der sker i de interne transporter mellem produktionsstederne. Ansøger forventer således samlet at spare op til 5 interne transporter ugentligt.

Foder

Antal transporter med foder udgør ca. 200 læs årligt og forventes ikke øget.

Andet

Udover ovennævnte transporter vil der være et mindre antal transporter med handelsgødning, halm, døde dyr, fyringsolie, diesel m.v.

Det er Randers Kommunes samlede vurdering, at transport i forbindelse med det ansøgte projekt ikke vil give anledning til væsentlige gener.

Lys

Der forekommer ingen udvendig belysning af bygninger og pladser m.v. og det vurderes, at naboer ikke vil påvirkes væsentligt af lysgener.

Ophør

Ansøger har oplyst, at ved eventuel ophør af produktionen tømmes og rengøres gyllekanaler, fortanke og gylletanke. Endvidere tømmes dieseltanke, fyringsolietanke, tank til flydende gødning, tanke til valle og beholdere til råolier og spildolie fjernes.

Det vurderes, at de stillede vilkår om husdyrbrugets ophør, er tilstrækkelige til at sikre det omgivende miljø mod væsentlige gener.

Landskabelige og planmæssige forhold

Anlægget er beliggende i et område, hvor der i Regionplan 2005 ikke er foretaget særlige udpegninger og er dermed ikke omfattet af beskyttelses- eller indsigtlinjer.

Randers Kommune har været på besigtigelse 5. marts 2009 for at vurdere det nye byggeri i forhold til de landskabelige forhold. Randers Kommune vurderer, at der skal ske plantning af et 5 meter bredt læhegn syd og øst for den nye gyllebeholder (**bilag 1**). Den valgte placering af den nye løbe- og drægtighedsstald vurderes ikke, at ændre det samlede anlægs visuelle fremtoning i landskabet.

Randers kommune vurderer, at den nye stald og gyllebeholder ikke vil ændre det visuelle indtryk af anlæggets beliggenhed i landskabet i en grad, som er væsentlig for miljøet, idet der lægges vægt på, at der er tale om erhvervsmæssigt nødvendige bygninger i tilknytning til et eksisterende anlæg.

Den nye løbe- og drægtighedsstald opføres ind over skel mellem to matrikler tilhørende to forskellige ejendomme som begge ejes af ansøger. Randers kommune bemærker i den forbindelse, at matrikel 12a, *Knejsted By, Øster Tørslev* skal overføres fra udbyhøjvej 593 til Udbyhøjvej 595.

Naturområder

Fordampning fra stald og lager

Fra stald og lager og ved udbringning af husdyrgødning sker der et luftbåret tab af kvælstof i form af fordampning af ammoniak. En del af den fordampede ammoniak falder ned i kort afstand fra kilden, hvilket kan forringe kvaliteten af skove og naturområder.

For at opfylde det generelle ammoniakkrav må tabet fra stald og lager maksimalt være 6.396 kg N/år. Randers Kommune har på baggrund af udvidelsens størrelse og omfanget af nybyggeri vurderet, at der på det pågældende husdyrbrug skal anvendes BAT i et omfang, så emissionen fra stald/lager ikke overskrider 5.178 kg N/år (scenarie 1). Ansøger har indført teknologi, der bringer ammoniaktabet ned på 4.119 kg N/år (scenarie 2). Det generelle ammoniakkrav (15 % reduktion) er opfyldt i begge scenarier.

Natura 2000-områder

Produktionsanlægget ligger ca. 3 km vest for nærmeste Natura 2000-område. Det er habitat-område nr. 14 (Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord).

§ 3 natur der afkaster bufferzone

Det nærmeste kvælstoffølsomme naturområde, som jf. husdyrlovens § 7 afkaster bufferzoner, ligger ca. 1,9 km syd for anlægget. Der er tale om en række overdrev øst for Øster Tørslev. I begge scenarier er merbelastningen af naturområdet beregnet til 0,0 kg N/år.

Øvrige beskyttede naturområder (§ 3) og skove

Det nærmeste kvælstoffølsomme naturområde, ligger ca. 2.000 m øst for anlægget. Der er tale om et overdrev (n502-03-ov) som er B-målsat i Regionplan 2005. I scenarie 2 er merbelastningen af naturområdet beregnet til 0,0 kg N/år. I scenarie 1 er merbelastningen beregnet til 0,1 kg N/år.

Det vurderes, at begge scenarier for ammoniaktab fra stald og lager ikke vil give anledning til en væsentlig påvirkning af sårbare eller højt målsatte naturområder. Den reduktion af tabet af ammoniak, der ligger *udover* niveauet for BAT anses derfor som frivilligt indført.

Fordampning ved udbringning

Ingen af de ansøgte udbringningsarealer grænser direkte op til kvælstoffølsomme naturområder, herunder skove. Det er Randers Kommunes samlede vurdering, at udbringning af husdyrgødning ikke vil påvirke de nærliggende naturområder væsentligt.

Marker i nærheden af § 7 natur

Markerne 01-0 og 02-0 samt dele af markerne 03-0, 04-0, 12-0, 24-0, 25-0 og 40-0 ligger nærmere end 1.000 meter fra et naturområde omfattet af husdyrlovens § 7 (**bilag 3a og 3b**). Ifølge bekendtgørelsen om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder m.m. skal der på disse arealer ske nedfældning på sort jord og græs. Ved nedfældning reduceres ammoniakfordampningen med 25-80 % afhængig af nedfælderteknik, jordtype m.m. (Grøn Videns, nr. 234, april 2001).

Bilag IV-arter – beskyttelse af art og levested

Ifølge EF-habitatdirektivets artikel 12 skal der sikres en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter. En godkendelse må ikke kunne beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er listet i habitatdirektivets bilag IV,a eller ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV,b.

Randers Kommune har ikke kendskab til forekomster af bilag IV-arter der lever i tilknytning til de vandhuller eller tørre naturtyper som berøres af ammoniak fra anlæg eller udbringning.

Samlet vurdering

Randers Kommune vurderer, at ammoniakfordampning fra anlæg og ved udbringning af husdyrgødning, i kumulation med eksisterende kvælstofbelastning, ikke påvirker de kvælstoffølsomme naturområder i området væsentligt.

Grundvand

Markerne 01-0 og 25-0 ligger i nitratfølsomt område (NFI).

Mark 25-0 ligger i indsatsområde Harridslev, hvor der endnu ikke er en vedtaget indsatsplan. I ansøgningen er det angivet, at der sker en udvaskning fra rodzonen på 74 mg nitrat pr. liter i nuværende drift og 71 mg nitrat pr. liter i ansøgt drift. Dermed er husdyrbrugslovens beskyttelsesniveau opfyldt. Da marken ikke ligger indenfor et indvindingsopland til en boring har Randers kommune ikke stillet yderligere krav til udvaskningen.

Mark 01-0 ligger inden for 300 m beskyttelseszone til Tvede vandværks boring. Ansøger har allerede i første version af ansøgningen valgt et sædskifte med 70 % miljøgræs (G7) på mark 01-0 og udvaskningen er herefter beregnet til 45 mg nitrat/l. Randers kommune vurderer, at udvidelsen herefter ikke vil påvirke grundvandsindvindingen til Tvede vandværk væsentligt.

Overfladevand

Udbringningsarealerne fra den ansøgte produktion afvander dels via Tvede Å, dels via Øster Tørslev Å og via pumpestationen for Råby enges landvindingslaug til Randers Fjord.

Grund Fjord og den inderste del af Randers Fjord er udlagt med generel målsætning i Regionplan 2005. Fra Uggelhuse og til Udbyhøj har fjorden skærpet målsætning i Regionplan 2005. Det skyldes, at denne del af fjorden har status som internationalt naturbeskyttelsesområde. Fra Uggelhuse er Randers Fjord en del af EF-habitatområde nr. 14 "Ålborg Bugt, Ran-

ders Fjord og Mariager Fjord". Fra Mellerup og til Udbyhøj er fjorden en del af EF- fuglebeskyttelsesområde nr. 15 og Ramsarområde nr. 11.

Målsætningerne for Randers Fjord er ikke opfyldt, idet miljøtilstanden er kraftigt påvirket af for store tilførsler af næringsstoffer til fjorden og dens opland. For at opnå en bedre miljøtilstand skal tilførslerne af kvælstof og fosfor reduceres.

Lov om miljømål

I henhold til § 12 i "Lov om miljømål for vandområder og internationale naturbeskyttelsesområder" skal alt overfladevand herunder Randers Fjord have opnået en god økologisk og kemisk tilstand inden år 2015.

En risikoanalyse foretaget af det tidligere Århus Amt har vist, at Randers Fjord og Grund Fjord er i risiko for ikke at opfylde miljømålene i 2015 med de i dag vedtagne foranstaltninger. Årsagen hertil er især en for stor tilførsel af næringsstoffer fra land.

Det er endnu ikke klart, hvor stor en reduktion af tilførslen af næringsstoffer, der skal til, for at få målopfyldelse i fjordene. I 2009 forventes de kommende vandplaner at fastsætte mål for næringsstofferne til Randers Fjord.

Produktionens kvælstofudvaskning

Udbringningsarealerne fra den ansøgte produktion ligger inden for nitratklasse 3, hvor der ifølge "bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug" stilles krav til kvælstofudvaskningen svarende til en reduktion på 50 % af husdyrtrykket i forhold til de generelle harmoniregler. Det er i ansøgningssystemet beregnet, at kravet til udvaskningen af kvælstof er opfyldt ved etablering af 8 % efterafgrøder ud over Plantedirektoratets lovpligtige krav.

Husdyrlovens generelle beskyttelsesniveau er således overholdt. Ifølge ansøgningens Farm-N-beregning vil udvaskningen fra den ansøgte produktion være på 55,5 kg N/ha/år.

Farm-N beregningen for nudriften er ud fra et reference-sædskitte beregnet til 59,3 kg N/ha/år.

Randers Kommune har konkret vurderet, at der ikke i øvrigt skal stilles vilkår til begrænsning af kvælstoftabet fra de ansøgte udbringningsarealer.

Fosfor

Alle udbringningsarealer er beliggende i oplande til meget fosforfølsomme områder. Hovedparten af arealerne ligger inden for P-klasse 0 jf. ansøgningssystemet. 12,46 ha ligger i P-klasse 2. Det generelle beskyttelsesniveau for fosfor i bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug er overholdt.

Den ansøgte produktion giver anledning til et fosforoverskud på 3,5 kg P/ha/år. Udbringningsarealerne er hovedsageligt beliggende på sandjorde. Randers Kommune vurderer konkret, at der ikke er arealer, der skal opklassificeres til en højere P-klasse.

Mark 12-0 grænser op til Øster Tørslev Å i en strækning af ca. 140 meter. I den østligste del af marken skråner terrænet over 6 grader ned til vandløbet. Det vurderes, at der potentielt er en risiko for et stort fosfortab ved erosion og overfladeafstrømning fra marken til vandløbet. For at begrænse risikoen for fosfortab, er der stillet vilkår om etablering af en mindst 5 meter bred dyrkningsfri bræmme ned til vandløbet. Endvidere skal pløjeretningen på marken være parallelt med vandløbet.

Samlet vurdering

Husdyrlovens generelle beskyttelsesniveau er overholdt i forhold til fosfor og kvælstof til overfladevand. Randers Kommune vurderer, at der med det stillede vilkår for drift af mark 12-0, ikke er en væsentlig risiko for fosfortab fra bedriftens arealer. Det vurderes, at der i øvrigt ikke er arealer med særlig risiko for tab af næringsstoffer.

Under forudsætning af, at husdyrtætheden ikke stiger, kan der forventes en vis miljøforbedrende effekt for overfladevand ved den regulering, der samlet set sker i oplandet til Randers Fjord ved miljøgodkendelser af husdyrbrug. Ved vurderingen af den kumulative effekt tillægges det derfor afgørende vægt, at en analyse i CT-tools for Randers Kommune viser, at udviklingen i husdyrtætheden i perioden 2001-2006 i oplandet til Randers Fjord, har været svagt faldene.

På baggrund af denne udvikling og med de vilkår, der stilles til den ansøgte produktion i forbindelse med miljøgodkendelsen, vurderes det, at den ansøgte produktion hverken i sig selv eller i sammenhæng med andre projekter vil give anledning til væsentlig miljøpåvirkning af overfladevand, herunder EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 15, Ramsarområde nr. 11 og EF-habitatområde nr. 14. Det vurderes således, at en gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper, som områderne er udpeget for, fortsat kan sikres og genoprettes.

Uheld

Største risiko for uheld vurderes at kunne ske i forbindelse med opbevaring og håndtering af flydende husdyrgødning, opbevaring af fyrings-, diesel- og spildolie, opbevaring af flydende kunstgødning og opbevaring og håndtering af sprøjtemidler.

Minimering af risiko for uheld

Al omlastning af gylle foregår med gyllevogn med fastmonteret kran, hvor pumpen sidder på gyllevognen, og der sker automatisk tømning af pumperøret. Omlastning foregår altid under opsyn. Der vurderes således ikke at være risiko for større forureningsuheld som følge af utilsigtet igangsætning af pumper, spild m.v.

Ansøger har oplyst, at der etableres en jordvold syd for den nye gyllebeholder. Ved et evt. uheld vil gyllen herefter løbe til en lavning øst for beholderen, hvorfra det vil kunne opsamles.

Gylletankene vil desuden indgå i den lovpligtige 10 års beholderkontrol.

Dieseltanke er hævet over jorden på varigt stabilt underlag (fast gulv i maskinhus/fast gulv i foderhal på Udbyhøjvej 595), og er forsynet med overfyldningsalarm. Tankene udskiftes i overensstemmelse med olietankbekendtgørelsens sløjfningsterminer. Dieseltankene er placeret, hvor der er minimal risiko for påkørsel. Tankene vurderes derfor ikke at udgøre en større risiko for forureningsuheld.

Fyringsolietanke står udendørs. Tankene er ligeledes hævet over jorden på varigt stabilt underlag, og er forsynet med overfyldningsalarm. Der er enstrenget rørføring mellem tanke og kedelanlæg. Tankene udskiftes i overensstemmelse med olietankbekendtgørelsens sløjfningsterminer. Fyringsolietankene er placeret, hvor der er minimal risiko for påkørsel. Tankene vurderes derfor ikke at udgøre en større risiko for forureningsuheld.

Spildolie opbevares i begrænset mængde i værksted på betongulv uden afløb.

Tank til flydende kunstgødning (100.000 l) er forsynet med tømningshane. Randers Kommune har stillet vilkår om, at sætte lås på hanen og vurderer, at der herefter ikke er en væsentlig risiko for uheld.

Påfyldning af sprøjtemiddel og udvendig/indvendig vask af sprøjteudstyr foregår på bevokset areal i marken.

Det bemærkes, at der dagligt er opsyn med anlægget og medarbejderne er instrueret i forholdsregler i tilfælde af uheld.

Minimering af gene og forurening ved uheld

Såfremt der alligevel skulle ske uheld, kontaktes alarmcentralen straks på tlf. 112, og der iværksættes forureningsbegrænsende foranstaltninger i form af inddæmning, oppumpning m.v. i henhold til beredskabsplanen.

Det er Randers Kommunes samlede vurdering, at der i miljøgodkendelsen er tilstrækkelige tiltag til at begrænse og forbygge uheld på bedriften. Desuden vurderes det, at de oplyste tiltag er tilstrækkelige til at minimere en miljøpåvirkning ved uheld.

Væsentlige alternative muligheder og 0-alternativet

0-alternativet beskriver forholdene, hvis udvidelsen ikke sker. 0-alternativet vil betyde en fastholdelse af den nuværende produktion. For så vidt angår nabogener, vil dette være uhensigtsmæssigt, idet en del af det nuværende produktionsapparat ligger meget bynært i Ø. Tørslev by. Med hensyn til øvrige miljøforhold vil 0-alternativet heller ikke medføre investeringer i produktionsapparatet og dermed heller ikke investeringer i miljøforbedrende foranstaltninger på anlægget. Med 0-alternativet vil også markdriften fortsætte uændret. Det skal i den forbindelse bemærkes, at der ved 0-alternativet ikke vil blive udarbejdet en miljøgodkendelse for bedriften. Der vil således ikke ske regulering af bedriften via vilkår i miljøgodkendelsen.

Med baggrund i, at den ansøgte udvidelse vil kunne overholde lovgivningens afskæringskriterier er der ikke udarbejdet alternativer vedrørende placering af nye bygninger og drift af anlægget. Det ansøgte projekt er blevet til efter grundige overvejelser, hvor staldsystemer mv. er optimeret i forhold til drift, miljø og dyrevelfærdskrav. En alternativ placering af de nye bygninger i marken vurderes uhensigtsmæssig ud fra såvel driftsmæssige som landskabelige betragtninger.

Der er Randers Kommunes vurdering, at den valgte placeringen af det nye anlæg er den mest hensigtsmæssige.

OFFENTLIGGØRELSE

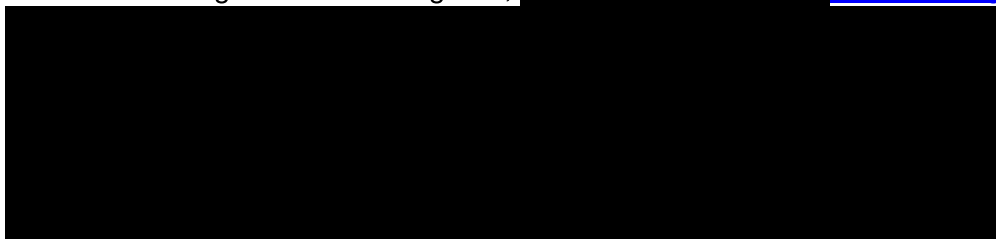
Offentliggørelse af ansøgning

Ansøgning blev offentliggjort ved annoncering i Randers Amtsavis den 29.12. 2008. Der er indkommet en anmodning om, at se ansøgningsmaterialet og få tilsendt udkast til kommentering.

Partshøring

Udkast til miljøgodkendelse blev sendt i partshøring hos nedenstående i perioden 24. marts – 12. maj 2009.

DN lokalafdeling v/Christian Halgreen, [redacted] ristian@halgreen.dk

Ejere af forpagtede arealer:

[REDACTED]

I partshøringsperioden er der indkommet indlæg fra [REDACTED] 8970 Havndal. Indlægget omhandler lugtgener på [REDACTED] kologiske grøn-sagsmarker i forbindelse med flytning og udbringning af husdyrgødning fra ansøgers husdyrbrug. Ansøger oplyser i den forbindelse, at omrøring af gyllen fremover så vidt muligt kun vil ske under vindforhold der bærer væk fra Knejsted og dermed også de ovennævnte marker. Da husdyrbruget opfylder lovens afskæringskriterier for lugt har Randers Kommune ikke stillet yderligere vilkår.

Der er desuden kommet indlæg fra [REDACTED] 8983 Gjerlev J. De mener, at udvidelsen vil medføre kraftige gener i form af øget støj og lugt, øget transport til og fra anlægget og øget emission af ammoniak. Klager påpeger desuden, at der ikke stilles krav til fagligheden hos personalet, der skal betjene produktionsanlægget.

Da husdyrbruget opfylder lovens afskæringskriterier for emission af ammoniak og for lugt har Randers Kommune ikke stillet yderligere vilkår herfor. Hvad angår transport og støj henvises til de respektive afsnit under Kommunens vurdering. Randers Kommune har ikke stillet krav til uddannelse af husdyrbrugets personale, da det vurderes at ligge udenfor husdyrlovens rammer. Ansøger har dog redegjort for hvordan personalet instrueres under sin redegørelse for bedst tilgængelig teknik (BAT). Indlægget har derfor ikke givet anledning til, at Randers Kommune har stillet yderligere vilkår i miljøgodkendelsen. Det er Randers Kommunes vurdering, at husdyrbruget, med de stillede vilkår, kan drives på stedet uden, at påføre det omgivende miljø væsentlige gener.

Offentliggørelse af godkendelse

Godkendelsen bekendtgøres ved annoncering i Amtsavisen onsdag den **3. juni 2009**, som er godkendelsens dato.

Følgende er samtidigt hermed underrettet om godkendelsen:

Niels H. K. Møller, [REDACTED]
LandboMidtØst, Konsulent Susanne Østerby, suo@lmo.dk
Parter på ovenstående liste
Tvede Vandværk, Bavnevej 83, 8930 Randers NØ, v/Lars Jepsen, tvedevand@vip.cybercity.dk
Sundhedsstyrelsen, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg, midt@sst.dk
Miljøcenter Århus, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg, post@aar.mim.dk
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, dn@dn.dk
Danmarks Sportsfiskerforbund, jkt@sportsfiskerforbundet.dk
Det økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N, info@ecocouncil.dk

KLAGEVEJLEDNING

Godkendelsen kan påklages til Miljøklagenævnet inden 4 uger fra annonceringens dato.

Klageberettiget er ovennævnte samt enhver, der har væsentlig, individuel interesse i sagens udfald, som nævnt i husdyrgodkendelseslovens §§ 85, 86 og 87.

Eventuel klage stiles til Miljøklagenævnet, men skal indsendes til Randers Kommune, Laksetorvet, 8900 Randers som sender den videre med sagens øvrige oplysninger. Klagen skal være forvaltningen i hænde senest den **1. juli 2009, kl. 15**. Såfremt godkendelsen bliver påklaget, vil det straks blive meddelt ansøgeren.

En klage over godkendelsen har ikke opsættende virkning, med mindre Miljøklagenævnet bestemmer andet. Dette betyder, at godkendelsen kan tages i brug fra godkendelsens dato, men det sker på eget ansvar, da klageinstansen eventuelt kan ændre eller ophæve godkendelsen.

Søgsmål kan anlægges ved domstolene indtil 6 måneder efter godkendelsens dato.

LOVGRUNDLAG

Udover de tre regelsæt, der er nævnt i fodnoten i starten af godkendelsen, indgår følgende i afgørelsen:

Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines, nr. 729 af 14. juni 2007

Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr, bek. Nr. 439 af 11. maj 2007.

FMK's lugtberegningsmodel 2002:

Vejledende retningslinier for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde.
Kaj Boye Frandsen, Foreningen af miljømedarbejdere i kommunerne.

Støjvejledningen: Miljøstyrelsens vejledning om Ekstern støj fra virksomheder nr. 5/1984.
Miljøstyrelsens vejledning nr. 6/1984 om Måling af ekstern støj fra virksomheder.
Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1993 om Beregning af ekstern støj fra virksomheder.